

Onderwerp: Risico's van 5G en SMART L-radar en oproep tot debat

Datum: 17 december 2020

LET'S
TALK
ABOUT
TECH

Geachte fractieleden,

Op 8 december jl. hebben we de Commissieleden EZK en VWS een brief gestuurd naar aanleiding van de technische briefing '5G en gezondheid' die 10 december jl. plaats zou vinden maar gecancelld was. Dit omdat er tot onze grote verbazing te weinig belangstelling was.

We zijn verbaasd en zelfs geschrokken dat er zo weinig belangstelling is voor zo'n groot thema. Er komen straks overal – wel elke 100 meter – antennes te hangen en de stralingsintensiteit zal enorm toenemen. Dit ook met een nieuwe techniek die zo mogelijk nog schadelijker is en waar geen onderzoek naar is gedaan.

Kabinet negeert advies Gezondheidsraad

Een belangrijk punt is dat de Gezondheidsraad adviseert de nieuwe 5G-techniek – de 26 GHz-frequentie - voorlopig niet uit te rollen, simpelweg omdat er geen onderzoek gedaan is naar de gezondheidseffecten. Zou u een vaccin nemen als deze niet getest is op gezondheidseffecten? Of als er aanwijzingen zijn dat dit tot ernstige gezondheidsproblemen leidt? U laat nu gebeuren dat er een nieuwe ongeteste technologie, die in potentie grote schade aan gezondheid en milieu kan toebrengen, wordt uitgerold. Want het Kabinet slaat het advies van de Gezondheidsraad in de wind en heeft per brief laten weten toch door te gaan met de uitrol van 5G, inclusief de 26 GHz-frequentie.

ICNIRP

Wat zegt dit over de autoriteit en de rol van de Gezondheidsraad? En hoe komt het dat het Kabinet de adviezen en richtlijnen van de International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection (ICNIRP) meer autoriteit toekent dan onze eigen Gezondheidsraad? Dit terwijl twee leden van de Gezondheidsraad ook leden zijn van de ICNIRP. En deze particuliere internationale organisatie bovendien aantoonbaar banden heeft met de telecomindustrie. In Europa ligt de ICNIRP en haar laatste risicobeoordeling onder vuur, zoals blijkt uit [dit verslag](#) van het Panel for the Future of Science and Technology - Workshop on 5G van het Europees Parlement (d.d. 8 dec 2020). Het is bijzonder urgent dat uw fractie zich goed informeert en dat hier een debat over plaatsvindt.

Expertreactie oncoloog: uitrol 5G onaanvaardbaar

Om de Commissieleden VWS en EZK te informeren hebben we op 8 december een brief gestuurd met daarbij de expertreactie van de Zweedse oncoloog prof. dr. Lennart Hardell die aangeeft dat is aangetoond dat er schadelijke effecten zijn en stelt dat 5G niet uitgerold moet worden.

Hardell heeft zijn expertreactie gericht aan de verantwoordelijke bewindslieden en noemt een uitrol van 5G onethisch en onaanvaardbaar. Hardell uit fundamentele kritiek op zowel de (adviezen van) de ICNIRP als de Gezondheidsraad. Beide instanties hebben gefaald: van een grondige, evenwichtige, objectieve en actuele evaluatie van de risico's op kanker en andere gevaarlijke effecten van EMV is geen sprake. Zie: <https://letstalkabouttech.nl/2020/12/misstanden-regulering-mobiele-blootgelegd-kabinet-geen-oog-voor-risicos-5g/>

Vooralsnog hebben wij op onze brief geen reactie vanuit uw fractie ontvangen. Bij deze willen we u dringend verzoeken de technische briefing te agenderen en ervoor te zorgen dat het debat over de uitrol van 5G zal plaatsvinden.

Samenhang met radar en plannen Europese Commissie op vlak van digitalisering en 5G

Het is daarbij van belang voor uw fractie om 5G en gezondheid in samenhang met twee andere onderwerpen te beschouwen. Namelijk:

- De SMART-L radar waarvoor Defensie een nieuwe locatie zoekt, zie de [aangenomen motie Radar Herwijnen](#), t.v.v. 35570-X-24. De onderbouwing voor het afwijzen van de locatie Herwijnen is dat daar al sprake is van jarenlange blootstelling aan cumulatieve straling (o.a. KNMI radar en scheepvaartraders), de gezondheid van omwonenden van groot belang is en gezondheidsschade niet uitgesloten kan worden onder de ICNIRP-richtlijnen.
- Plannen van de Europese Commissie ten aanzien van digitalisering en 5G. Deze stonden op de agenda van de Europese top op 1 en 2 oktober 2020. In het debat in de Tweede Kamer op 23 september 2020 hierover werd gerefereerd aan vertrouwelijke stukken van de Europese Commissie waarin een nieuw systeem voor mondiaal economisch bestuur onder leiding van de Wereldhandelsorganisatie, de uitrol van 5G en de Europese digitale identiteit aan de orde komen.

Het dossier 5G en het dossier SMART-L radar hebben veel met elkaar gemeen. Met name de haast, de onduidelijkheid over de gezondheidseffecten en het gebrek aan zorgvuldigheid springen in het oog.

Opvallend is dat in beide dossiers het idee heerst dat het mogelijk is om op een verantwoorde manier gebruik te maken van apparatuur dat de bevolking 24 uur per dag, 7 dagen per week blootstelt aan elektromagnetische velden (EMV), al dan niet in combinatie met blootstelling aan andere milieufactoren. Met deze aanname en de gehanteerde blootstellingsrichtlijnen die alleen rekening houden met opwarmingseffecten doet men geen recht aan het feit dat er al bij zeer lage stralingsintensiteit schade optreedt aan mens in milieu.

Havana-syndroom en ondergrens gepulste EMV

Hoewel er nog geen consensus is bij welke mate van blootstelling chronische gezondheidsproblemen optreden, is wel duidelijk dat de effecten (o.a. hersenschade, kanker) heftig en langdurig kunnen zijn. Dit gebeurt ook als je niet doorhebt dat je bestraald wordt. Dit blijkt onder andere uit het [Havana-syndroom](#): een mysterieuze ziekte onder minstens 47 diplomaten en consulaatmedewerkers, die in Cuba en China gestationeerd waren. Zij kregen onverklaarbare

gezondheidsklachten en uit onderzoek van de Amerikaanse overheid blijken deze hoogstwaarschijnlijk het gevolg te zijn van 'gerichte, knipperende radiofrequente energie'. Dat wil zeggen: met gepulste EMV die we kennen van apparaten als de radio, de magnetron of de mobiele telefoon.

Het roept de vraag op bij welke intensiteit de gezondheidsproblemen optreden. Helemaal omdat de klachten, die in het rapport van de Amerikaanse Nationale Academie van Wetenschappen, Techniek en Medicijnen gedocumenteerd zijn, één op één overeenkomen met de klachten die burgers en artsen rapporteren als gevolg van chronische blootstelling aan de straling van wifi, zendmasten en radar: een hard geluid, een drukkend gevoel in het hoofd of pijn in de oren, tinnitus, gehoorverlies, misselijkheid of concentratieproblemen. Wie dossierkennis heeft van EMV en gezondheid kan niet anders dan concluderen dat de blootstellingsrichtlijnen van de ICNIRP bij lange na niet garanderen dat burgers voldoende worden beschermd.

De burgers en artsen die wijzen op een verhoogd risico op kanker, ALS en andere chronische ziekten als gevolg van wifi-, zendmast- en radarstraling lopen echter tegen muren op. *Peer reviewed* studies die de schadelijkheid aantonen worden stelselmatig genegeerd in de evaluaties van gezondheidsautoriteiten, zoals de ICNIRP en de Gezondheidsraad. Zelfs de WHO-IARC evaluatie van 2011, die mobiele straling als 'mogelijk kankerverwekkend' kwalificeerde hebben zij niet meegenomen in hun evaluaties.

Impact 5G op milieu, privacy en cybersecurity

Niet alleen de impact van 5G op gezondheid, maar ook de impact 5G op milieu, de privacy en cybersecurity zouden ter discussie moeten staan.

Wij hebben meerdere oproepen gedaan - zowel aan gemeentelijke volksvertegenwoordigers als aan parlementsleden – waarin we bovenstaande problematiek op tafel leggen en verzoeken om op basis van gedegen informatie een democratisch debat te voeren over de uitrol van 5G. En alle 5G-activiteiten te staken zolang het maatschappelijk debat niet is gevoerd.

Ondertussen doet de telecomindustrie er alles aan om via gesponsord onderzoek, brochures en websites het publiek en overheden te overtuigen dat er geen enkel risico bestaat. Evenals onze overheid, die van plan is om een publiekscampagne te lanceren en via de Wet Telecomcode de rechten van de gemeenten - om de uitbreiding van de infrastructuur voor mobiele telefonie te reguleren - verder wil inperken. Dit alles gebaseerd op economische beloftes die weinig met de werkelijkheid te maken hebben.

Op Europees niveau gebeurt er kennelijk van alles achter de schermen. Wij vragen ons af in hoeverre het 'stilzwijgen' van de risico's en de agressieve uitrol van 5G te maken heeft met deze Europese agenda en maken ons ernstig zorgen over de staat van onze democratie. Want laten we wel wezen: ook al zijn er vele spelers die benadrukken dat ze handelen in het belang van de mensheid, de doelstellingen van de digitalisering zijn tot nu toe expliciet en impliciet bepaald door een complex spelerslandschap dat nauwelijks voldoet aan de vereisten van democratische legitimiteit of controle door de staat. De industrie krijgt de vrije hand om het land om te vormen tot een marktplaats voor haar nieuwe digitale producten. Dit terwijl op vele fronten negatieve effecten van 5G te voorzien zijn. Al in 2018 stelde de Duitse Adviesraad voor mondiale vraagstukken (WBGU) in haar factsheet '[Digitalization: what we need to talk about](#)' dat door digitalisering het energie- en grondstoffenverbruik toeneemt en dat de vrijheid wordt bedreigd door BigData en Surveillance.

Oproep tot een goede risicobeoordeling en ruimte voor debat

Tot onze verbazing wordt er door Kamerleden echter amper gedebatteerd over deze zaken. De technische briefing over het advies '5G en gezondheid' van de Gezondheidsraad, dat op verzoek van de Tweede Kamer werd opgesteld, is exemplarisch: deze is inmiddels twee keer gecancelled en niemand lijkt zich er druk over te maken.

Wanneer we onder ogen zien dat digitalisering als bedrijfsmodel voor de industrie in plaats van oplossingen juist tot een versnelling kan leiden van gezondheids- en milieuproblemen en een democratische crisis, dan noopt dat tot veel meer voorzichtigheid en tot veel meer ruimte voor debat dan waarvan nu sprake is.

Omdat een debat over de uitrol van 5G meer dan ooit noodzakelijk is – mede gezien de reactie van het Kabinet op het advies van de Gezondheidsraad - willen wij u dringend verzoeken de technische briefing over het rapport '5G en gezondheid' te agenderen, een brede onafhankelijke risicobeoordeling van de impact van 5G te eisen en te zorgen voor transparantie inzake de Europese plannen op het vlak van digitalisering en 5G.

Verder willen we graag met u in overleg om te verkennen welke stappen nodig zijn om de risico's van digitalisering terug te brengen en de leefbaarheid en keuzevrijheid van elke burger te kunnen garanderen. Laten we in 2021 voortvarend beginnen en zo spoedig mogelijk met elkaar in gesprek gaan! We horen graag van u.

Hartelijke groet,
Namens Let's Talk About Tech

drs. M. Vriens en drs. A. de Bont

NB. Wij werken - net als andere belangenorganisaties - volgens de regels van de democratie en nemen expliciet afstand van de zendmastbranden en het verspreiden van complottheorieën. Wij strijden vóór veilige, humane en duurzame technologie voor mens en milieu op basis van feiten.

LET'S TALK ABOUT TECH

VOOR VEILIGE, HUMANE EN DUURZAME TECHNOLOGIE

MEER WETEN OVER ONS EN/OF OVER DE IMPACT VAN DIGITALISERING?

info@letstalkabouttech.nl

WWW.LETSTALKABOUTTECH.NL